

Bleda modra pika

Drobni utrinek

Ameriška vesoljska sonda brez posadke Voyager 1 je bila izstreljena v vesolje 5. 9. 1977 z namenom, da bi raziskala Osončje. Ameriški astronom Carl Sagan je prepričal znanstvenike NASE naj sonda naredi fotografijo Zemlje, ko bo dosegla mejo Osončja. Dne 14. 2. 1990, ko je sonda že opravila primarno misijo, so iz NASE poslali sondi ukaz, naj se obrne in fotografira planete Sončevega sistema. Med februarjem in junijem tega leta je tako Voyager 1 res poslal tudi fotografijo, ki prikazuje Zemljo kot *bledo modro piko*, komaj opazno v daljavi. Fotografija je bila posneta na razdalji približno 6 milijard kilometrov.

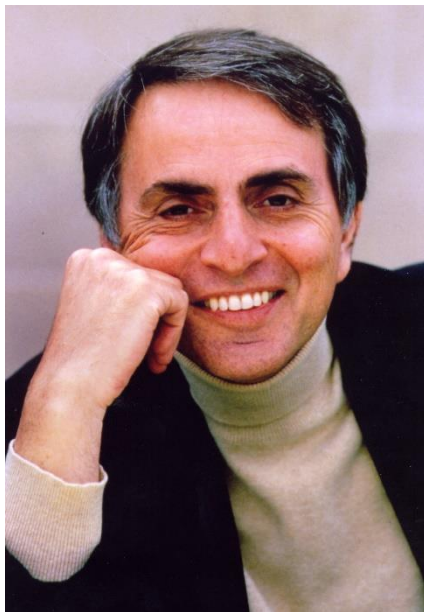

Bleda modra pika v orjaški oddaljenosti od nas.

Carl Sagan je takole opisal fotografijo:

"Poglejte še enkrat na piko. To je tukaj. To je dom. To smo mi. Na njej vsi, ki jih ljubite, vsi, ki jih poznate, vsi, za katere ste kdaj koli slišali, vsi ljudje, ki so kdaj bili in živeli njihova življenja. Skupek našega veselja in trpljenja, tisoče verskih prepričanj, ideologij in ekonomskih doktrin, vsak lovec in iskalec hrane, vsak junak in strahopetec, vsak ustvarjalec in uničevalec civilizacij, vsak kralj in kmet, vsak zaljubljen parček, vsaka mati in oče, upajoč otrok, vsak izumitelj in raziskovalec, vsak učitelj morale, vsak podkupljiv politik, vsaka filmska zvezda, vsak vrhovni voditelj, vsak svetnik in grešnik v zgodovini naše vrste je živel tam na pikici v sončnem žarku. Zemlja je zelo majhna pika v veliki kozmični areni. Pomislite na reke krvi, prelite zaradi generalov in cesarjev, zaradi slave in zmage, da bi postali trenutni lastniki delčka majhne pikice. Pomislite na neskončne krutosti, ki so jih pretrpeli prebivalci enega dela pikice, ker so se razlikovali od prebivalcev na drugem koncu, kako pogosti so njihovi nesporazumi, kako se

zavzemajo, da bi ubili drug drugega, kako goreče je njihovo sovraštvo. Naša samopodoba, naš egoizem, blodnje, da smo v privilegiranem položaju v vesolju, so izzvana z velikostjo te majhne pikice. Naš planet je osamljen drobec v veliki kozmični temi. In v tej naši mračnosti in v vsej prostranosti vesolja ni namiga, da bi prišla pomoč in nas rešila pred nami samimi. Zemlja je edini planet, za katerega do sedaj vemo, da omogoča življenje. Trenutno nikjer drugje ni kraja, kamor bi se naša vrsta lahko preselila. Obiskala, da. Naselila, ne še. Če nam je vseč ali ne, v tem trenutku je Zemlja edino, kar nam preostane. Bilo je rečeno, da astronomija uči ponižnosti in vpliva na značaj človeka. Verjetno ni boljše predstavitev norosti človeške domišljavosti, kot podoba našega malega sveta iz daljave. Zame to poudarja našo odgovornost, da smo bolj prijazni drug do drugega, in da ohranimo in bolj cenimo našo blede modro piko, edini dom, ki smo ga kdaj poznali."

Prof. dr. Carl Sagan (1934-1996), veliki razumnik znanosti in popularizator astronomije, iskalec nezemeljske inteligence.

Zanimivo, kadar naletim na Sagana, se vedno spomnim na prof. dr. Janeza Strnada (1934-2015), ki je bil podoben razumnik in popularizator znanosti pri nas. Ogromno je naredil za naše naravoslovje.

Ω

To globoko in izredno občuteno Saganovo misel o našem planetu in nas je vredno večkrat prebrati, mene spremlja že dolgo vrsto let. Vsak dan se me dotakne.

Fotografiji sta z interneta.

Kranj, 18. maj 2017

Marijan Prosen